

**COMPONENTE ALE ANALIZEI
ȘOMAJULUI ÎN ECONOMIILE
CONTEMPORANE**

**Prof.univ. dr. Ion ENEA
SMARANDACHE**
Universitatea din Craiova

Lect.univ.dr. Cristian Florin CIURLĂU
Universitatea Creștină „Dimitrie Cantemir”
București

**COMPONENTS OF THE
UNEMPLOYMENT ANALYSIS IN
CONTEMPORARY ECONOMIES**

Prof. PhD Ion Enea-SMARANDACHE
Craiova University

PhD Cristian Florin CIURLĂU
Dimitrie Cantemir University, Bucharest

Rezumat

Șomajul este un fenomen în majoritatea țărilor lumii, fie în cele cu economii avansate, fie în cele în curs de dezvoltare, și implicațiile și consecințele sunt mai complexe, astfel încât, lupta cu șomajul devine un obiectiv fundamental pentru politica economică. În context, autorii și-au propus să separe componentele pentru analiza șomajului cu scopul identificării măsurilor și instrumentelor pentru contracarare.

Cuvinte cheie: șomaj, economie contemporană, Biroul Internațional al Muncii, Comisia de Statistică a O.N.U.

Șomajul a devenit o problemă macrosocială care face obiectul unor aprinse dezbateri teoretice, metodologice și politico-ideologice, prin amploarea deosebită, prin structurile complexe, dar mai ales prin dinamica care își schimbă ritmurile și sensurile; conceptul însuși de șomaj pare să fie obiect preferat de dispută și controverse teoretice și social-politice.

Literatura de specialitate prezintă mai multe modalități de analiză a șomajului, iar statisticile oficiale naționale și internaționale (Biroul Internațional al Muncii, Comisia de Statistică a O.N.U, Eurostat etc.) folosesc modalități diferite de evidență și de măsurare a acestuia, fapt care generează confuzii și în plan conceptual. Mulți economiști și oameni politici se limitează doar să constate că șomajul este o problemă macroeconomică de

Abstract:

The unemployment is a permanent phenomenon in majority countries of the world, either with advanced economies, either in course of developed economies, and the implications and the consequences are more complexes, so that, practically, the fight with unemployment becomes a fundamental objective for the economy politics. In context, the authors proposed to set apart essentially components for unemployment analyse with the scope of identification the measures and the instruments of counteracted.

Key words: unemployment, contemporary economies, The International Labour Office, United Nations Statistics Division

Unemployment has become a macro-social problem which is currently a hot theoretical, methodological and political-ideological debate due to its importance and because of the dynamics which changes its rhythm; unemployment is still a highly discussed subject giving raise to theoretical and social-political controversies.

There are different methods of analysis for unemployment which are highlighted in the reference literature and the official national and international statistics (The International Labour Office, United Nations Statistics Division, Eurostat ETC.) use different ways to measure and identify unemployment, and this fact may generate confusions. Many economists and politicians only see that

maximă actualitate și complexitate.

Fenomenul contemporan de șomaj este abordat și analizat, cel mai adesea, ca un dezechilibru al pieței muncii la nivel național, acesta fiind locul de întâlnire și de confruntare între cererea și oferta globală de muncă. Un asemenea mod de abordare este, în fapt, o continuare a analizei economico-demografice, pe de o parte, și a analizei economico-financiare și investiționale, pe de altă parte, cu precizarea că atât resursele de muncă (oferta), cât și nevoile de muncă (cererea) sunt studiate prin prisma exigențelor și regulilor unice ale remunerării și salarizării. De aceea, indiferent de unghiul de abordare, șomajul este o disfuncție a pieței naționale a muncii.

Piața contemporană a muncii se poate afla fie în situația de echilibru (ocupare deplină), fie în situația de dezechilibru, adică de subocupare sau supraocupare. Cele două forme ale dezechilibrului pe piața muncii pot fi înțelese (caracterizate) numai după clarificarea termenilor de ocupare deplină, șomaj voluntar și șomaj involuntar.

Termenul de ocupare deplină are, în primul rând, un sens concret-istoric și statistic. Ocuparea deplină sau lipsa de șomaj semnifică faptul că circa 96-97% din populația activă disponibilă este utilizată efectiv (diferența de populație activă este considerată a fi șomaj natural). Mai importantă este însă delimitarea între ocuparea deplină și subocupare, respectiv supraocupare, ca stări de dezechilibru. Ocuparea deplină reprezintă acel volum și acea structură a ocupării sau utilizării resurselor de muncă disponibile care permit obținerea maximului de bunuri și servicii utile pentru societate. Altfel spus, ocuparea deplină este compatibilă cu rata naturală a șomajului, cu șomajul natural.

Conceptele de șomaj voluntar și de șomaj involuntar concretizează și aprofundează șomajul natural. Șomajul voluntar reprezintă neocuparea datorată refuzului sau imposibilității unor persoane de a accepta salariul real oferit și/sau condițiile

unemployment is a current macroeconomic problem which is very complex.

The contemporary phenomenon of unemployment is approached and analysed as an imbalance of the labour market on a national level, and it also represents the converging point between the global labour supply and demand. Approaching this term in such a way is in fact a way to continue the economic-demographic analysis and also the economic-financial and investment analysis. The labour resources (the supply) and the labour needs (the demand) are studied from the point of view of the exigencies and of the unique rules of payment and salaries. So even if we look at this term from different angles, unemployment is still a dysfunction of the national labour market.

The contemporary labour market can be either in balance (full employment), or in imbalance that is underemployment and overemployment. The two forms of the imbalance from the labour market can be understood (characterized) not only according to the explanation of the terms full employment, voluntary unemployment and involuntary unemployment.

The terms full employment can be analysed from a concrete-historical and a statistical point of view. Full employment or lack of employment designates the fact that almost 96-97% from the active available population is used in an efficient way (the difference of active population is considered to be natural unemployment). More important is the delimitation between full employment and underemployment, respectively overemployment as being in balance. Full employment is that volume and that structure of the employment and the use of the labour resources which allow for the maximum volume of goods and services for society. In other words, full employment is compatible with the natural unemployment rate, the natural unemployment.

The concepts voluntary and involuntary unemployment can be studied

de muncă existente. Asemenea comportamente decurg din reglementări juridice, din uzanțe sociale, din caracterul lent al adaptării contractelor colective de muncă la condițiile muncii și la procesele concret-istorice demografice. Șomajul voluntar are la origine rigiditatea salariilor nominale la scădere. Așa se face că salariile practicate sunt, în general, mai mari decât salariul de echilibru. Revendicările salariaților și ale sindicatelor împiedică ajustarea salariilor prin scădere. În genere, fondul de salarii este determinat de condițiile economico-financiare ale utilizatorilor de muncă. Drept urmare, o parte din oferta de muncă rămâne neutilizată și apare șomajul voluntar (figura nr.1).

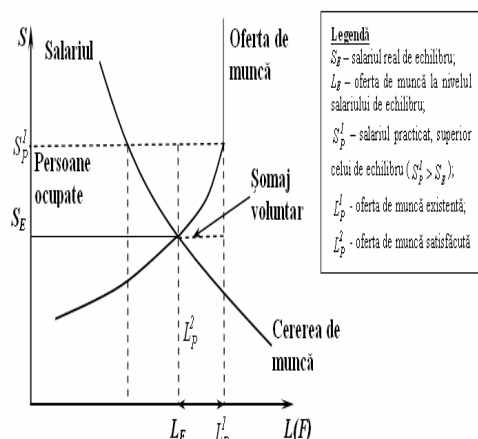

Figura nr. 1 Reprezentarea grafică a șomajului voluntar

Diferența între oferta de muncă existentă (L_P^1) și oferta de muncă satisfăcută (L_P^2) se poate subdivide în două segmente. Segmentul $L_E L_P^1$ semnifică șomajul voluntar. Categoriile de persoane care se încadrează în șomajul voluntar sunt:

a) persoanele angajate care preferă să-și întrerupă temporar activitatea, apreciind că ajutorul de șomaj le poate asigura o existență decentă;

b) șomerii care așteaptă locuri de muncă mai bune decât cele oferite de întreprinderi și instituții, cât și față de cele pe care le-au deținut;

thoroughly along with the concept of natural employment. Voluntary employment represents the unemployment due to the refusal or the incapacity of a person to accept the real offered salary and/or the existent labour conditions. Such behaviours come from judicial regulations, social issues, slow adaptation of the collective labour contracts to the conditions of labour and the historical-demographical processes. Voluntary unemployment has at its origins the rigidity of the nominal salaries which are decreasing. Generally, the wages fund is determined by the economic-financial conditions of the workers. So as a consequence a part of the offer supply remains unused and appears under the form of voluntary unemployment. (Figure no.1).

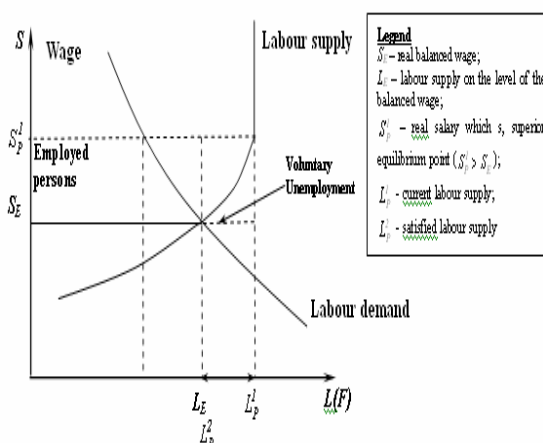

Figure no. 1 Graphical representation for the voluntary unemployment

The difference between the existent labour supply (L_P^1) and the satisfied labour supply (L_P^2) can be subdivided into two segments. The $L_E L_P^1$ segment stands for the voluntary unemployment. The categories of persons which can be fitted into this category are:

a) employed persons who would rather stop their activity temporarily, knowing that the unemployment aid would offer them a decent living standard;

b) unemployed who are waiting for better job offers than the ones offered by

c) persoane casnice hotărâte, pe baza unui consens de familie, să se încadreze, dar care ezită încă să o facă în condițiile date (ca nivel de salariu, ca distanță de domiciliu etc.). Șomajul involuntar este format din persoanele neocupate care ar fi dispuse să lucreze pentru un salariu real mai mic decât cel existent, astfel că atunci când cererea efectivă de forță de muncă va crește va spori și gradul de ocupare (figura nr. 2).

La nivelul salariului S' – salariu mai mare decât cel de echilibru – segmentul de ofertă de muncă JH este ocupat, în timp ce segmentul HG se constituie în șomaj voluntar. De regulă, șomajul este tratat și apreciat prin prisma celui involuntar, așa că șomajul constă din ansamblul persoanelor neocupate care ar fi dispuse să lucreze pentru un salariu real mai mic decât cel existent.

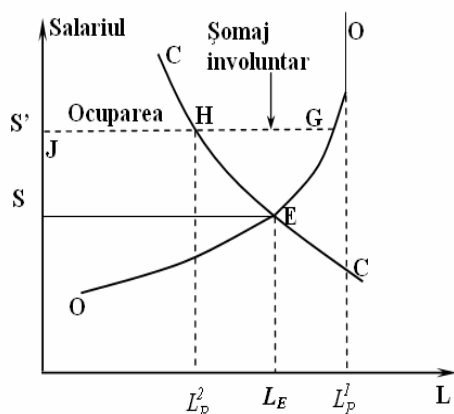

Figura nr. 7.13 Reprezentarea grafică a șomajului involuntar

Ca fenomen macroeconomic, șomajul reprezintă ansamblul persoanelor active disponibile fără ocupație, care caută de lucru; deci, el este format din excesul de resurse de muncă în raport cu cei care pot fi ocupați în condițiile de rentabilitate impuse de piață.

Noțiunea de ocupare completă (rata naturală sau rata fricțională a șomajului) are un rol central atât în macroeconomie, cât și în cadrul politicilor macroeconomice. Factorii determinanți ai ratei naturale a șomajului sunt definiți în termeni de durată și frecvență a

enterprises and institutions and compared to those jobs which they had;

c) house-persons which are willing to get a job, but are undecided due to the given circumstances (the level of the wage, the distance between house and work, etc.). Involuntary unemployment consists of unemployed persons who are willing to work for a real wage which is lower than the existent one, so that when the real workforce demand grows the degree of employment also grows (figure no.2).

The segment labour supply JH is occupied on the level of the wage S' – which is a higher wage than the balanced wage - , while the HG segment represents the voluntary unemployment. Employment is usually treated and appreciated in comparison with the involuntary unemployment and therefore unemployment consists of the total amount of unemployed persons which are willing to work for a real wage lower than the existing one.

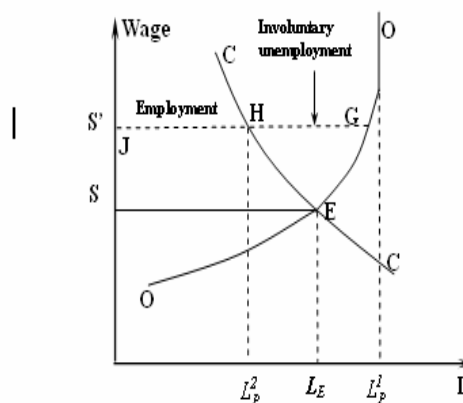

Figure no. 2. Graphic for the involuntary unemployment

As a macroeconomic phenomenon, unemployment represents the total amount of active available persons having no occupation, who are looking for a job; therefore it consists of the excess of labour resources as compared to the amount of persons who can be employed under the rates of return imposed by

acestui.

Durata șomajului depinde de factori ciclici și de caracteristici structurale ale pieței forței de muncă, precum:

- a) organizarea pieței forței de muncă (prezența sau absența unor agenți pentru forța de muncă, servicii pentru angajarea tinerilor și altele similare);
- b) structura demografică a forței de muncă;
- c) abilitatea și dorința șomerilor de a căuta un loc de muncă mai bun, care depind, în parte, de alocațiile pentru șomaj.

Frecvența șomajului reprezintă media numărului de intervale, în cadrul unei perioade, în care o persoană este în șomaj.

Frecvența șomajului are doi factori determinanți.

Primul factor este variabilitatea cererii pe piața forței de muncă, la nivelul diferitelor întreprinderi. Chiar când cererea agregată este constantă, există întreprinderi a căror activitate este în creștere (angajează forța de muncă) și întreprinderi a căror activitate este în scădere (disponibilizează forța de muncă). Cu cât este mai mare variabilitatea cererii pentru forța de muncă la nivelul întreprinderilor, cu atât este mai mare rata șomajului.

Al doilea factor este rata cu care intră în rândurile forței de muncă lucrătorii noi, pentru că aceștia pornesc din poziția de șomeri. Rata naturală a șomajului este cu atât ridicată cu cât crește mai repede forța de muncă.

Cei trei factori care afectează durata și cei doi factori care influențează frecvența șomajului sunt factori determinanți ai ratei naturale a șomajului. Evident, factorii enumerați se modifică de-a lungul timpului. Se poate modifica structura pieței forței de muncă și forța de muncă în sine. Variabilitatea cererii de muncă la nivelul întreprinderilor se poate deplasa. Rata naturală a șomajului nu este o constantă intertemporală, ceva asemănător vitezei luminii, independentă de orice se află sub soare.

Estimările privind rata naturală a

the market.

The term full employment (natural or frictional rate of unemployment) holds a central position both in macroeconomics, but also in the macroeconomic policies. The determining factors for the natural rate of unemployment can be defined according to its duration and frequency.

The duration of the unemployment depends on cyclic factor and on structural features of the labour market, as it follows:

- a) the organisation of the labour market (the presence or the absence of some agents for the workforce, services for the employment of the young people, and so on);
- b) the demographic structure of the workforce;
- c) the ability and the willingness of the unemployed to seek for a better job which partly depend on the unemployment aid.

The frequency of unemployment represents the average number of intervals during a period when a person is unemployed. The frequency of unemployment has two determining factors.

The first factor is the variation of the existing demand from the labour market, on the level of different enterprises. Even when the aggregate demand is constant, there are still some enterprises where the activity is growing (they hire workforce) and enterprises where the activity is going down (the fire workforce). As the variation of the workforce demand is higher, the higher is the unemployment rate.

The second factor is the rate of the new workers which enter the labour market, because they start as unemployed. The natural unemployment rate is as high as the workforce demand is going up.

The three factors which affect the duration and the two factors which influence the frequency of the unemployment are determining factor for the natural unemployment rate. These factors can change along the time. The structure of the labour market and the workforce itself can also change. The variation of the labour demand on the level of the enterprises can move. The

șomajului s-au modificat permanent, de la circa 4% în anii 1960, la 6% la începutul anilor 1980 și 5,2% la sfârșitul anilor 1990. Estimările au un caracter pragmatic, utilizând drept nivel de referință anumite perioade în care s-a considerat că piața forței de muncă a fost în echilibru. Baza pentru o astfel de estimare este dată de o ecuație pentru rata naturală (u^*), de forma următoare:

$$u^* = w_1 u_1^* + w_2 u_2^* + \dots + w_n u_n^*, \text{ unde}$$

u_i^* = ratele naturale ale șomajului aferente diferitelor subgrupări ale forței de muncă și
 w_i = ponderea (coeficientul de semnificație) asociată fiecărei rate parțiale.

Sporirea sau diminuarea ocupării într-o țară sau alta nu se identifică cu scăderea sau agravarea șomajului. Pentru o imagine mai corectă, este necesar să se ia în considerație și variațiile nivelurilor activității populației. Deci, șomajul trebuie să fie corelat cu indicatorii privind stocurile și fluxurile populației active și cu repartitia și durata șomajului; toate acestea văzute în legătură cu o serie de parametri sectoriali și sociali.

Apariția șomajului, menținerea și modificarea intensității lui sunt aspecte ce pot fi înțelese numai în legătura lor cu sistemul real al economiei concurențiale (vezi formarea șomajului voluntar). În plus, este necesar să amintim că mecanismele pieței muncii se află sub incidența a numeroase alte împrejurări, nu doar sub cea a celor strict economice. Piața muncii este o piață derivată din mecanismele celorlalte piețe, inclusiv din mecanismul pieței capitalului.

Ca flux macrosocial global, șomajul este generat de cauze ce țin de situația economică a utilizatorilor, pe de o parte, și de statutul social al ofertanților de muncă, pe de altă parte.

În primul rând, ca urmare a unei evoluții nefavorabile a activităților social-economice sau ca urmare a procesului de substituie a muncii prin capital, o parte a populației ocupate își pierde locul de muncă.

În al doilea rând, solicitările suplimentare de muncă ale noilor generații ce

natural unemployment rate is not an inter-temporal constant, similar to the speed of light, and independent of anything which lies under the sun.

The estimations regarding the natural unemployment rate have been constantly changing from 4% in 1960, to 6% at the beginning of the 1980 and 5,2% at the end of the 1990. The estimations have a pragmatic character, using as a reference level some periods in which the labour market was in balance. The basis for such an estimation is given by an equation for the natural rate(u^*), under the following form:

$$u^* = w_1 u_1^* + w_2 u_2^* + \dots + w_n u_n^*, \text{ where}$$

u_i^* = natural unemployment rate for the different groups of the labour force and
 w_i = share (signification coefficient) associated with each partial rate

Increasing or lowering the employment from one country or another is not to be identified with the aggravation of the unemployment. One has to take into consideration the variations of the level of activity of the population. So unemployment has to correlated with the indices regarding the reserves and the flow of active population and with the distribution and duration of unemployment; all these aspects are seen in relation with a series of sectorial and social parameters.

The emergence of unemployment, the maintenance and the change of its intensity are aspects which can be understood only in relation with the real system of the competitive economy (see voluntary unemployment). Moreover, it is necessary for us to remember that the mechanisms of the labour market are influenced by other circumstances, not only by the economic ones. The labour market is a market which is derived from the mechanisms of the other markets, including the mechanism of the capital market.

As a macro-social global phenomenon, unemployment can appear on one hand due to the economic situation of the users, and on the other hand due to the social status of the

au ajuns la vârsta legală de muncă nu pot fi onorate de utilizatorii de muncă. Generația tânără întâmpină greutăți în găsirea locurilor de muncă (în cazul unei subocupări) din mai multe motive obiective sau subiective: neconcordanța pregătirii profesionale cu nevoile și exigențele activității economico-sociale; reținerile unor agenți economici în a angaja tineri fără experiență în muncă, fără să-și fi însușit disciplina muncii etc.

În al treilea rând, șomajul apare și se suplimentează și ca urmare a solicitărilor de locuri de muncă din partea unor persoane încadrate în vârsta a doua, care se decid să-și ofere munca lor pe piață. Unele dintre aceste persoane nu au lucrat până în momentul respectiv, altele au întrerupt activitatea pe o perioadă relativ îndelungată. Oricum, atât unele, cât și celelalte persoane se decid să-și schimbe statutul social din neangajat în angajat. La acest proces se poate adăuga și cel al deschiderii unor afaceri pe cont propriu.

Pentru aprofundarea cauzelor șomajului trebuie luate în considerație, în unitatea lor, procese demo-economice, economice, tehnico-științifice, precum: evoluția populației active; dinamica producției naționale; rata de creștere economică și sensul modificării ei; tehnicile și tehnologiile folosite, progresul tehnico-științific; restructurările agenților economici, independent de impulsurile acestora; conjunctura internă și internațională etc. În fond, toate acestea își pun pecetea asupra muncii, respectiv asupra pieței muncii. Piața muncii reflectă asemenea aspecte, direct sau indirect, pe termen scurt sau pe termen lung.

Apariția șomajului, dar, mai ales, creșterea și diminuarea lui, au fost și sunt influențate de unele cauze directe, fiecare dintre acestea dând naștere la forme particulare de șomaj, cum sunt:

a) șomajul ciclic (potențarea lui) – depinde de fluctuațiile ciclice pe termen mediu; în perioadele conjuncturale nefavorabile dimensiunile acestuia sporesc, pe când în cele favorabile el se resoarbe în bună măsură;

labour suppliers.

A part of the population looses their jobs due to an unfavourable evolution of the social-economic activities or as a consequence of the process of substitution of labour through capital.

Secondly, the additional labour demands of the new generation with a legal right to work cannot be fulfilled by the labour suppliers. The young generation has many difficulties to find jobs (when there is the case of underemployment) due to various objective or subjective reasons: the discrepancy between the professional background and the demands and exigencies of the economic-social activity; the hesitations of the economic operators to hire young people with no experience, and so on.

Thirdly, unemployment appears and develops as a consequence of the job demand from aging persons who decide to offer their work on the market. Some of these persons have not worked up to that moment, other have interrupted their activity for a long period. Anyway these persons decide to change their social status from unemployed to employee. To this process one can also add the fact that these persons can start their own business.

In order to study thoroughly the causes of the unemployment one has also to take into consideration their unity as demo-economic, technical-scientific processes, as for example: the evolution of the active population; the dynamics of the national production, the economic growth and the changes; the methods and technologies which are used; the reorganisation of the economic operators; the internal and international economic situation, and so on. All these aspects are influencing labour, and consequently the labour market. The labour market responds to such aspects directly or indirectly on a short or long term.

The emergence of unemployment and especially the growth and its decrease were and still are influenced by some direct causes,

b) șomajul structural – desemnează situația de nonocupare din motive de natură economică, situație ce apare în fazele descendente ale ciclului pe termen lung, când nu se pot crea locuri de muncă durabile pe măsura sporirii ofertei de muncă. Acesta este legat de procesele majore ale restructurării economiilor, în condițiile în care aparatul de producție existent și-a epuizat valențele potențatoare ale creșterii economice, când se manifestă pregnant criza energetică și criza de materii prime etc.;

c) șomajul tehnologic – este legat de înlocuirea vechilor tehnici și tehnologii cu altele noi. O asemenea operațiune este condiționată atât de trecerea de la ramurile propulsatoare ale vechiului mod tehnic de producție la cele ale noului mod tehnic de producție, cât și de procesul centralizării capitalului și concentrării producției;

d) șomajul intermitent – este cauzat de insuficiența mobilității mâinii de lucru sau de decalajele între calificările disponibile și cele cerute. Acesta este și consecința practicării contractelor de angajare pe perioade scurte; asemenea contracte decurg din incertitudinea afacerilor, ca și din dorința utilizatorilor de a face presiuni asupra salariaților și sindicatelor;

e) șomajul de discontinuitate în muncă – se coroborează cu reglementările privind concediile de maternitate și alte aspecte ale vieții de familie;

f) șomajul fricțional – în accepțiunea clasică, șomajul fricțional este efectul dezutilității marginale a folosirii de mână de lucru, care înglobează motivele de orice natură care pot determina un om sau un grup de oameni să prefere de a nu lucra decât să accepte un salariu a cărui utilitate pentru el se situează sub un anumit minim;

g) șomajul sezonier – înseamnă nonocuparea în sectoarele care depind de factorii naturali (agricultură, construcții).

Există o distincție importantă între șomajul ciclic și șomajul fricțional (conflictual). Șomajul fricțional este cel care se înregistrează când economia este în stare

each one of them giving birth to different types of unemployment, as it follows:

a) cyclical unemployment – depends on the cyclical fluctuations on a medium term; under unfavourable circumstances these fluctuations grow, while during favourable ones they considerable go down;

b) structural unemployment – is a type of unemployment caused by economic factors which appears in the descending phases of the long term cycle when there are no long term vacancies due to the labour supply. It is influenced by the major economic processes dealing with the reorganisation of the economy when the production has used all its necessary resources for the economic growth, and when there appear a crisis in the field of energy and raw materials, etc.;

c) technological unemployment – is related to the replacement of the old technologies and methods with new ones. Such a process is also influenced by the transition from the old technological methods to the new methods of production, as well as by the process of administrating the level of the output and concentrating the production;

d) intermittent unemployment – is caused by the insufficiency of the mobility of the workers or by the disparities between the available and the requested qualifications. This is also the consequence of the short term employment contracts; these contracts are used because of the uncertainty of the business and the desire of the employer to make pressure on the employees and on the trade unions;

e) discontinuous unemployment – is caused by factors such as the some aspects related to the family life;

f) frictional unemployment – from a classical point of view, it represents the effect of the marginal disutility of using the workforce and the reasons which can determine any person or group of persons not to work rather than accept minim wage under his or her requirements;

g) seasonal unemployment – stands for the unemployment from those fields which depend on natural factors (agriculture, constructions).

de ocupare completă a forței de muncă. Șomajul fricțional rezultă din structura pieței forței de muncă (natura locurilor de muncă din economie, deprinderile sociale, instituțiile pieței forței de muncă, precum ajutoarele pentru șomaj), care afectează comportamentul lucrătorilor și al întreprinderilor. Rata șomajului fricțional este aceeași cu rata șomajului natural. Șomajul ciclic este acela care depășește șomajul fricțional; acesta survine când rezultatul (Y , PIB) este sub nivelul de ocupare completă a forței de muncă.

Cunoașterea cauzelor directe ale șomajului, a formelor pe care le generează aceste cauze, are o importanță mare pentru aprecierea perspectivelor lui și pentru formularea căilor de ameliorare a ocupării și a statutului social-economic al șomerilor.

Șomajul în perspectiva internațională

La începutul perioadei postbelice (de fapt, până în anii 1960), șomajul european era cu mult mai scăzut decât cel din SUA. În prezent, însă, această situație nu mai este valabilă. Șomajul european al anilor 1980 a fost în medie de două ori mai mare decât nivelurile din anii 1970, care, la rândul lor, au fost aproape duble față de nivelul anilor 1960 și se situează încă la un nivel foarte ridicat în raport cu standardele istorice ale noului mileniu.

Cu o rată situată în medie la peste 9% într-un deceniu, șomajul european a devenit o problemă publică de prim ordin, dar și o temă de cercetare academică. Au fost avansate o serie de argumente cu privire la menținerea în continuare a unui șomaj ridicat, printre care și avantajele șomajului și teoria hysteresis. Alte explicații proeminente includ inflexibilitatea piețelor europene ale muncii, mai ales inflexibilitatea salariilor reale la o mișcare descendentă (la scădere) și costurile ridicate ale concedierilor, impuse prin lege. Se aduce argumentul că firmele au fost reticente la angajări, pentru că ar fi fost foarte costisitoare concedierile ulterioare, dacă s-ar fi impus.

There is an important distinction between the cyclical and the frictional unemployment. Frictional unemployment is registered when the economy is fully employed. Frictional unemployment results from the structure of the labour market (the nature of the jobs, social features, institutions of the workforce, unemployment aid), which affect the behaviour of the workers and of the enterprises. The frictional unemployment rate is the same with the natural unemployment rate. The cyclical unemployment is the one that exceeds the frictional unemployment; it appears when the result (Y , PIB) is below the level of full employment.

Knowing the direct causes of the unemployment and of the forms which generate these causes is very important for the appreciation of its perspectives and for the ways of improving the employment and the social-economic status of the unemployed.

Unemployment from an international perspective

At the beginning of the post-war period (up to 1960), the European unemployment was much lower than the one from USA. But presently there is no such situation. The European unemployment from the '80s was two times higher than the one from 1970 which was in its turn double than the one from 1960 and it is considered to be very high as compared to the historical standards of the new millennium.

European unemployment, with a medium share of above 9% has become a public concern, but also a research theme. There were made a series of arrangements as to maintain a high unemployment, referring to the advantages of the unemployment and to the hysteresis. Other arguments also include the inflexibility of the European labour markets, especially the inflexibility of the real wages as responding to a descending movement and the high costs required for the redundancies imposed by law. One can also

O mare parte din blam l-a primit puterea sindicatelor europene. Teoria insider-outsider referitoare la piața muncii afirmă că întreprinderile negociază cu insideri (cei deja angajați) care nu au nici un motiv să țină seama de outsideri (șomeri). Desigur, dacă sindicatele nu ar fi fost atât de puternice, întreprinderile ar fi putut opta pentru angajarea de outsideri, cu salarii mai mici, sau s-ar fi înființat întreprinderi noi care să beneficieze de angajarea unei forțe de muncă mai ieftină. Trebuie spus că și alocațiile de somaj ridicate din Europa contribuie la menținerea unui șomaj ridicat, cu anumite persoane într-o situație potențial mai bună în condiții de șomaj decât dacă ar avea un loc de muncă.

Șomajul european este o problemă datorită, în special, incidențelor sale. O pondere ridicată în rândul șomerilor o dețin tinerii și cei care au trecut prin perioade îndelungate de șomaj. Pentru unii, șomajul pe termen lung a ajuns așa de departe, încât și-au redus în mare parte câștigurile potențiale pe durata vieții. De exemplu, în anul 1993, rata șomajului pe termen lung a fost de circa o zecime din rata totală a șomajului din SUA și mai mult de jumătate din rata șomajului total din Europa.

Fenomenul hysteresis și creșterea ratei naturale a șomajului

În perioada 1973-1988, rata șomajului în SUA s-a menținut cu mult peste rata naturală estimată cu ajutorul metodei ajustării demografice. Mai șocant este faptul că ratele șomajului în Europa au înregistrat valori medii de 4,2% în anii 1970 și de aproape 10% în anii 1980.

Unii economiști au argumentat că rata șomajului pe perioade mai îndelungate nu poate fi prea departe de rata naturală și, ca atare, rata naturală ar fi trebuit să crească foarte mult în anii 1980, atât în SUA, cât și în Europa. O explicație posibilă este aceea că șomajul ridicat pe perioade prelungite face să crească rata naturală, fenomen denumit

bring into discussion the argument that the enterprises were not very responsive to hire new people because the redundancies were very expensive.

These aspects also influenced the European trade unions. The insider-outsider theory referring to the labour market states that enterprises usually negotiate with insiders (the employees) and do not take into account the outsiders (the unemployed). Of course if the trade unions were not so powerful, the enterprises could have chosen to hire outsiders for lower wages or there would appear new enterprises which could take advantage from hiring cheaper workforce. One can also state the fact that the unemployment aid from Europe contribute to a high level of unemployment and that some persons would find the unemployment aid a good way of living as compared to having a job.

The problem of the European unemployment is also caused by its incidences. The young people and the persons who have experienced long periods of unemployment have a high share in unemployment. For some people long-term unemployment has reached so far that they have reduces a great part of their gains. For example in 1993, the long-term unemployment rate represented almost one tenth from the total unemployment rate from USA and more than a half from the total unemployment from Europe.

Hysteresis phenomenon and the growth of the natural unemployment rate

During 1973-1988 the unemployment rate from USA has maintained above the natural rate estimated with the help of the demographic method. A striking fact is that the unemployment rates from Europe have registered average values of 4,2% in 1970 and of almost 10% in 1980.

Some economists have argued that the long term unemployment rate could not be far from the natural rate and therefore the natural rate should grow a lot in the 1980s both in the

hystereză a șomajului.

Fenomenul se poate produce pe diverse căi. Șomerii se pot obișnui cu ideea de a nu munci. Ei pot afla de alocațiile pentru șomaj, despre cum le pot obține și despre cum să-și petreacă timpul cu diverse alte activități; de asemenea, șomerii pot fi descurajați în depistarea unui loc de muncă.

Problema poate fi consolidată prin acțiunile potențialilor angajatori. Șomajul pe termen lung lansează un semnal pentru întreprinderi în sensul posibilității (nu certitudinii) ca lucrătorul aflat în șomaj să nu fie dorit și, în consecință, întreprinderile se abțin la angajarea unor astfel de persoane – se poate considera că persoana aflată în șomaj îndelungat nu mai dispune de energia și calificarea necesară pentru a munci. Prin urmare, cu cât este mai ridicată rata șomajului (și, în consecință, cu cât sunt mai îndelungate intervalele de șomaj), cu atât devine mai greu de depășit cercul vicios care face ca intervalele de șomaj să devină mai mari.

Dezbaterea asupra metodelor de reducere a ratei naturale a șomajului tind să se concentreze pe ratele ridicate ale șomajului în rândurile adolescenților și pe ponderea ridicată a șomajului pe termen lung în șomajul total. Tinerii până la 18 ani intră și ies în și din categoria forței de muncă parțial și datorită faptului că locurile de muncă pe care le au nu sunt deosebit de atractive. Drept remediu, în Europa (îndeosebi în Germania) se pune accent pe instruirea tehnică a adolescenților, pentru a crea premisele obținerii unor locuri de muncă mai remuneratorii. Sistemul european de ucenicie este creditat și cu capacitatea de a crea, pe termen lung, lucrători productivi tineri.

Măsurarea (evaluarea) șomajului

Măsurarea șomajului este o problemă de evaluare, de aproximare. Cu toate acestea, în toate țările avansate economic există sisteme naționale de înregistrare zilnică a modificării nivelului și structurilor șomajului. Susținerea ocupării forței de muncă este cel

USA and also in Europe. A possible explanation would be that the high long term unemployment makes the natural rate grow and leads to a phenomenon called hysteresis in unemployment.

The phenomenon may appear in different ways. The unemployed may get used to the idea of not working. They may found out about the unemployment aids, about how they can obtain them and about how they can spend their time with different other activities; the unemployed can also be discouraged in finding a new job.

This problem can also be consolidated worth the help of the potential employers. The long term unemployment launches a signal for enterprises so that the employers may think (it is not certain) that the worker which is unemployed may not be wanted and consequently the enterprises do not usually hire such persons. It may also be thought that the person being in long term unemployment does not have the necessary energy and qualification to work. As a consequence, the higher the unemployment rate is, the harder is to overcome it and therefore the unemployment periods become even longer.

The debate upon the methods of reducing the natural unemployment rate tends to focus on the high unemployment rates among the adolescents and on the high long term unemployment rate. The young people up to 18 years old come and go from the category workforce also due to the fact that the jobs that they have are not attractive at all. Therefore, in Europe (and especially in Germany) the focus is on the technical education of the teenagers, and in this way one can create the premises for the teenagers to find better jobs. The European apprentice system is very useful and it creates on a long-term young productive workers.

Measuring (evaluating) unemployment

Measuring unemployment is a matter of evaluation. In the developed countries there are national systems for the daily registration

mai important scop al politicii economice din fiecare țară, pentru că aceasta este principala resursă a economiei. Cei mai semnificativi indicatori folosiți în evaluarea șomajului sunt:

A. Nivelul șomajului – arată ponderea celor care nu au de lucru în numărul total al celor care doresc să lucreze.

Biroul de Statistică a Muncii din SUA calculează anual nivelul șomajului și alți indicatori, prin observarea statistică a circa 60.000 de gospodării economice (familii).

Corespunzător întrebărilor cuprinse în anchetă, fiecare persoană din gospodărie se poate afla în una din următoarele categorii:

a) ocupată – a lucrat cea mai mare parte a săptămânii precedente;

b) neocupată – nu a lucrat în așteptarea încadrării într-o muncă nouă, este îndepărtată temporar sau este în căutarea unui loc de muncă, și

c) celelalte persoane nu intră în categoria de forță de muncă.

Forța de muncă reprezintă totalitatea celor ocupați și neocupați, iar nivelul șomajului se calculează ca raport procentual între numărul celor neocupați și volumul forței de muncă;

B. Ponderea forței de muncă în totalul populației cu vârstă (legală) de muncă.

În România, populația ocupată, forța de muncă și șomajul se calculează fie pe baza balanței forței de muncă, fie pe bază de anchete asupra forței de muncă.

Conform metodologiei Balanței forței de muncă, populația ocupată cuprinde toate persoanele – indiferent de statutul lor profesional – cu un loc de muncă în care desfășoară o activitate economico-socială care aduce venit, cu excepția cadrelor militare și a persoanelor asimilate lor, neangrenate în activități economice (personalul M.A.N., M.I., S.R.I., militari în termen) și a salariaților organizațiilor politice, obștești și a deținuților.

Conform „Anchetei asupra forței de muncă în gospodării”, populația ocupată cuprinde toate persoanele de 14 ani și peste,

of the level and of the structure of unemployment. Supporting the employment is most important aim of the economic policy from each country, because it is also the main resource of the economy. The most significant indices used for the evaluation of unemployment are:

A. The level of unemployment – shows the percentage of the people who do not work from the total number of those who do not want to work.

The Statistical Labour Office from USA calculates the annual level of unemployment and some other indices, and analysis from a statistical point of view 60.000 households (families).

According to the questions from the survey each person from a household can fit into one of the following categories:

a) employed – has worked last week;

b) unemployed – did not work, is expecting for a new job, is temporarily out of work or is searching for a new job and,

c) the other persons do not fit into the category workforce.

The workforce represents the total amount of employed and unemployed people and the level of unemployment can be calculated as a percentage report between the unemployed and the volume of the workforce;

B. The weight value of the workforce from the total of the population having the legal age to work

In Romania the employed population, the workforce and the unemployment can be calculated on according to the balance of the workforce.

According to the methodology of the workforce balance, the employed population is composed of the total amount of population – regardless of their social status – having a job and who carry out an economic- professional activity, with the exception of the militaries and people who are not involved in economic activities (M.A.N., M.I., S.R.I. personnel, soldiers), the employees from public

care au desfășurat o activitate economică producătoare de bunuri sau servicii de cel puțin o oră în perioada de referință (luna – săptămâna dinaintea înregistrării) pentru obținerea unor venituri sub formă de salarii, plată în natură sau alte beneficii.

Șomerii înregistrați reprezintă persoanele apte de muncă ce nu pot fi încadrate din lipsă de locuri de muncă disponibile și care s-au înscris la oficiile forței de muncă. În context, se folosesc indicatori cantitativi, structurali și calitativi: masa, structurile, durata medie, rata șomajului, raportul dintre durata medie și rata șomajului, raportul dintre ajutorul de șomaj și salariu etc.

Masa șomajului reprezintă numărul persoanelor care, la un moment dat, întrunesc condițiile pentru a fi incluse în categoria șomerilor. Altfel spus, ea reprezintă populația activă disponibilă, respectiv forța de muncă neocupată. Dacă se au în vedere un anumit orizont de timp (lună, trimestru, an) și numărul șomerilor la începutul perioadei, atunci numărul șomerilor la sfârșitul perioadei rezultă din corectarea (ajustarea) cifrei inițiale cu intrările și cu ieșirile în și din rândul acestora în acel orizont.

Rata șomajului, ca mărime relativă a fenomenului, se calculează ca raport procentual între masa șomajului (numărul mediu al șomerilor) și unul din parametri de referință ai acestuia. Astfel de parametri sunt: populația activă, populația activă disponibilă, forța de muncă (populația ocupată plus șomajul), populația ocupată, populația ocupată ca salariați. Se pare că cel mai concludent raport de exprimare a ratei șomajului este cel în care se folosește ca numitor fie forța de muncă, fie populația activă disponibilă.

În orice secvență de timp există un anumit număr, sau masă, de persoane aflate în șomaj și există fluxuri de intrare și ieșire în și din masa șomajului.

O persoană intră în șomaj din patru

organisations and the prisoners.

According to the “investigation on the workforce from households”, the employed population is composed of people over 14 years old and people who have carried out an economic productive activity, producing goods or services for at least one hour in the reference period (month – week before registration) in order to obtain income as a salary, payment in nature or other benefits.

The registered unemployed are those persons who are willing to work but who cannot find work because of the lack of vacancies and who are registered at the labour office. In this context the quantitative, structural and qualitative indices are used: mass, structures, average duration, unemployment aid, the ratio between the average duration and the unemployment rate, the unemployment aid and wage ratio, and so on.

The unemployment mass represents the number of persons who meet the necessary requirements and can be included in the category of unemployed. In other words, it represents the active available population the unemployed workforce. If one takes into account a certain period in time (month, quarter, year) and the number of unemployed at the beginning of that period, then the number of the unemployed at the end of the period results from the modification of the initial figure with the outcomes and incomes of those people in that period of time.

The unemployment rate as a relative measure of the phenomenon is calculated as a percentage ratio between the unemployment mass (average number of unemployed) and one of its reference parameters. Such parameters are: the active population, the active, available population, the workforce (the employed population plus unemployment), the employed population, the employed population with employees.¹

There is a certain number or mass of unemployed persons in any sequence of time;

¹ Niță Dobrotă, *Politic Economics*, Bucharest, Economic Publisher, 1997, pp. 401-414.

motive:

a) poate fi nou-venită sau poate reîntra în categoria forței de muncă;

b) pentru a căuta o angajare nouă;

c) poate fi disponibilizată – disponibilizarea înseamnă încetarea contractului de muncă, fără plată, pentru o perioadă de minim 7 zile consecutive, inițiată de angajator, „fără prejudicii pentru lucrător”;

d) poate pierde locul de muncă prin concediere sau datorită închiderii întreprinderii angajatoare.

Pentru a ieși din masa șomajului, există, în esență, trei modalități:

a) angajarea într-o slujbă nouă;

b) rechemarea la lucru de către angajator, în cazul disponibilizaților;

c) părăsirea categoriei forței de muncă, prin încetarea căutării unui loc de muncă.

Conceptul de masă a șomajului este o modalitate bună de reflecție asupra modificărilor în nivelul șomajului. Șomajul este în creștere când persoanele care intră sunt mai numeroase decât cele care părăsesc masa șomajului.

Implicațiile alocațiilor pentru șomaj asupra fenomenului de șomaj

Un concept cheie în această problemă este coeficientul de înlocuire, care reprezintă raportul dintre veniturile după impozitare în condiții de șomaj și veniturile după impozitare în condiții de angajare în muncă.

Alocațiile pentru șomaj conduc la creșterea ratei șomajului pe două căi.

În primul rând, permit perioade mai lungi pentru căutarea unei slujbe. Cu cât este mai mare coeficientul de înlocuire cu atât este mai stringentă pentru șomer căutarea unui loc de muncă. S-a demonstrat că nivelul ridicat al coeficienților de înlocuire afectează semnificativ salariul de rezervă – nivelul de salarizare la care o persoană care primește alocație de șomaj dorește să-și ia o slujbă nouă. Problema efectelor alocației pentru șomaj asupra șomajului este actuală mai ales în Europa. Se argumentează de multe ori că șomajul ridicat din Europa se datorează

there are income and outcome flows from and into the unemployment mass.

A person becomes unemployed from four reasons:

a) he/she may be a newcomer or may enter again the category workforce;

b) he/she may look for a new job;

c) he/she may be fired – The layoff presupposes the termination of the labour contract, with no payment for a period of minimum 7 days, process initiated by the employer, “with no prejudices for the employee”.

d) may lose the job after a dismissal or because the enterprise was shut down.

There are three ways to come out of the unemployment mass:

a) finding a new job;

b) if the person was dismissed, that person could be rehired by the employer;

c) leaving the category workforce, stop looking for a job..

The concept unemployment mass is a good way to reflect on the way in which the level of unemployment may raise. Unemployment is going up when the unemployed persons are more numerous than the ones who leave the unemployment mass.

The implications of the unemployment aid on the unemployment phenomenon

A key concept in this problem is the replacement coefficient which stands for the ratio between the incomes after taxation under unemployment and the incomes after taxation under vacancies.

The unemployment aids lead to the growth of the unemployment rate in two different ways.

Firstly they allow for longer periods of time to search for a job. The higher the replacement coefficient is, the more difficult the search for a new job is. It was proved that the high level of the replacement coefficient significantly affects the reserve wage – the level of the wage and when the level of the unemployment aid may influence a person to

coeficienților de înlocuire mari.

În al doilea rând, este vorba de stabilitatea angajării în muncă. În condițiile asigurărilor pentru șomaj, diferențele dintre a fi în slujbă sau în afara ei sunt mai puțin severe. Și în această perspectivă s-a argumentat că lucrătorii și întreprinderile nu consideră că este în interesul lor o stabilitate prea mare a ocupării; întreprinderile doresc, mai degrabă, să disponibilizeze temporar decât să-și mențină lucrătorii pe locurile de muncă.

Efectul stabilității ocupării este atenuat de ratingul de experiență. Contribuția pentru asigurări de șomaj este majorată la întreprinderile ai căror angajați au rate ridicate ale șomajului, fapt care stimulează o stabilitate mai ridicată a ocupării. Totuși, ratingul de experiență nu determină întreprinderile să suporte întregul cost al asigurărilor pentru șomaj, așa că atenuarea este numai parțială.

Alocațiile pentru șomaj determină și creșterea ratei măsurabile a șomajului, pe lângă modificarea șomajului real; aceasta, prin mijlocirea efectelor de raportare. Încasarea alocației pentru șomaj este condiționată de apartenența la categoria forței de muncă sau în căutare de lucru, chiar dacă persoanele respective nu doresc cu adevărat un loc de muncă. Prin aceasta ei contează ca șomeri.

Una dintre estimări sugerează că efectele de raportare conduc la creșterea ratei șomajului cu circa o jumătate de unitate procentuală. Prin urmare, sistemul de compensare a șomajului adaugă ceva la rata naturală a șomajului. Aceasta nu presupune, însă, că sistemul de compensare ar trebui abolit. Asigurările pentru șomaj pot conduce la creșterea eficienței economice prin subvenționarea procesului de căutare, ceea ce are drept consecință ameliorarea compatibilităților lucrător-angajator.

Procesul prin care o persoană devine șomer și alta scapă de șomaj are un caracter considerabil aleatoriu; în perspectiva unui spirit de corectitudine, se poate spune că

apply for a vacancy. The problem of the effects of the unemployment aid is highly discussed especially in Europe. There are a lot of arguments for the fact that the high unemployment from Europe is due to the replacement coefficients.

Secondly, they refer to the stability of a job. When we refer to the clauses of the unemployment insurances, the differences between having a job or not seem to be less obvious. Due to this fact one has argued that the workers and the enterprises do not consider that the stability of the employment is to their benefit; the enterprises would rather dismiss temporarily than keep their workers.

The effect of the stability in unemployment is diminished by the experience rating. The unemployment insurance tax is higher for the enterprises where there is a high rate of unemployment, fact which stimulates a higher stability of the employment. In spite of this the experience rating determines the enterprises to bear the costs for the unemployment aid, so the attenuation is partial.

The unemployment aid determines the growth of the unemployment rate, beside the changes in the real unemployment. The unemployment aid is also conditioned by the affiliation to the category workforce or searching for a job, even if those persons do not really want to work.

One of the estimations suggests that the effects of these aspects may lead to the growth of the unemployment rate with almost one half of percentage unit. In consequence the compensation system adds something to the natural unemployment rate. This does not presuppose that the compensation system should be abolished. The unemployment aids may lead to the growth of the economic efficiency by subsidizing the searching process, which leads to the improvement of the compatibility employer-employee.

The process by which a person becomes an unemployed and another persons employed has a random character; one can say that the burden of unemployment has to be

povara șomajului trebuie împărțită între reducerea disconfortului resimțit de șomeri și creșterea aparentă a ratei naturale a șomajului pe seama unor alocații de șomaj mari.

shared between the reduction of the discomfort of the unemployed and the apparent growth of the natural rate of unemployment due to the high unemployment aid.

Bibliografie

1. Ciurlău C., Enea-Smarandache I., Murărița I., Ciurlău C.Fl., Ciobanu A.M., *Previziune economică. Teorie, Teste grilă, Aplicații*, Ed. Universitaria, Craiova, 2008.
2. Phelps, E.S., 1974, *Economic Policy and Unemployment in the Sixties*, (Public Interest).
3. Tobin J., 1980, „Stabilization Policy Ten Years After” (Brookings Papers in Economic Activity 1).
4. Blanchard O., Katz L., 1986, *Hysteresis in the Unemployment Rate*, (NBER Macroeconomics Annual).
5. Dobrotă N., *Economie politică, Editura Economică, București, 1997*.
6. Feldstein M., Poterba J., *Unemployment Insurance and Reservation Wages*, Journal of Public Economics, februarie-martie 1984.
7. Mindford P., *Unemployment: Cause and Cures* Blackwell, Oxford, 1985.
8. Wright R., *The Labour Implications of Unemployment Insurance and Short-Time Compensation*, Federal Reserve Bank of Minneapolis Quarterly Review, noiembrie 1990.

Bibliography

1. Ciurlău C., Enea-Smarandache I., Murărița I., Ciurlău C.Fl., Ciobanu A.M., 2008, “The economic prevision. Theory. Grill tests. Applications” (Universitaria Publisher, Craiova).
2. Phelps, E.S., 1974, „Economic Policy and Unemployment in the Sixties” (Public Interest).
3. Tobin J., 1980, „Stabilization Policy Ten Years After” (Brookings Papers in Economic Activity 1).
4. Blanchard O., Katz L., 1986, „Hysteresis in the Unemployment Rate” (NBER Macroeconomics Annual).
5. Dobrotă N., 1997, “Politie Economics” (Economic Publisher, Bucharest).
6. Feldstein M., Poterba J., 1984, „Unemployment Insurance and Reservation Wages”, Journal of Public Economics.
7. Mindford P., 1985, “Unemployment: Cause and Cures” (Blackwell, Oxford).
8. Wright R., 1991, “The Labour Implications of Unemployment Insurance and Short-Time Compensation”, Federal Reserve Bank of Mineapolis Quarterly Review.